

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om återhämtning och resolution av centrala motparter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om myndigheten för finansiell stabilitet, lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, lagen om Finansinspektionen, värdepappersmarknadslagen, lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet, lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och lagen om företagssanering ändras.

Syftet med propositionen är att utfärda bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter. Dessutom föreslås en teknisk ändring i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 december 2022.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
2 Nuläge och de viktigaste förslagen.....	4
3 De huvudsakliga konsekvenserna.....	6
4 Remissvar	7
5 Specialmotivering.....	8
5.1 Lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.....	8
5.2 Lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	9
5.3 Lagen om Finansinspektionen.....	11
5.4 Värdepappersmarknadslagen	12
5.5 Lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet.....	12
5.6 Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	12
5.7 Lagen om företagssanering	14
6 Ikraftträdande.....	14
7 Verkställighet och uppföljning	14
8 Förhållande till andra propositioner.....	15
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	15
LAGFÖRSLAG	18
1. Lag om ändring av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.....	18
2. Lag om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.....	20
3. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen.....	21
4. Lag om ändring av 11 kap. 21 § i värdepappersmarknadslagen	23
5. Lag om ändring av 1 och 5 § i lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet.....	23
6. Lag om ändring av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	25
7. Lag om ändring av 2 § i lagen om företagssanering	26
BILAGA	28
PARALLELLTEXTER	28
1. Lag om ändring av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.....	28
2. Lag om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.....	30
3. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen.....	33
4. Lag om ändring av 11 kap. 21 § i värdepappersmarknadslagen	35
5. Lag om ändring av 1 och 5 § i lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet.....	36
6. Lag om ändring av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	38
7. Lag om ändring av 2 § i lagen om företagssanering	40

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

En central motpart intervenerar mellan finansmarknadsdeltagare och agerar som köpare gentemot alla säljare och som säljare gentemot alla köpare för en särskild uppsättning av kontrakt. Centrala motparter hanterar finansiella transaktioner i olika tillgångsklasser såsom aktier, derivat och repor. De centrala motparterna centraliserar hanteringen av motparterers transaktioner och positioner, de fullgör de skyldigheter som följer av transaktionerna och kräver tillräckliga säkerheter från sina medlemmar som marginal och som bidrag till obeståndsfonder.

Finanskrisen 2008 framhävde bristen på lämpliga verktyg för att upprätthålla kritiska funktioner hos fallerande finansiella institut. Den påvisade dessutom avsaknaden av ramar som kan möjliggöra samarbete och samordning mellan myndigheter, särskilt när dessa är belägna i olika medlemsstater eller jurisdiktioner, med målet att säkerställa att snabba och beslutsamma åtgärder vidtas. Utan sådana verktyg och i avsaknad av samarbets- och samordningsramar tvingades medlemsstater att rädda finansiella institut genom att använda skattebetalarnas pengar för att motverka spridningseffekter och minska paniken. Medan centrala motparter inte var direkta mottagare av extraordinärt offentligt finansiellt stöd under finanskrisen 2008 skyddades de från de effekter som banker som underlät att fullgöra sina förpliktelser annars skulle ha haft på dem.

Europaparlamentets och rådets förordning¹ (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan *förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter*, antogs i december 2020 och blev tillämplig den 12 augusti 2022. Förordningen kompletterar Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU² om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, nedan *direktivet om återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag*, och är alltså nödvändig för att förhindra ett beroende av skattebetalarnas pengar i händelse av ett oordnat fallissemang.

Kommissionens ursprungliga förslag³, konsekvensbedömning⁴, rådets allmänna riktlinje⁵ och Europaparlamentets dokumentation⁶ finns tillgängliga på institutionernas webbplatser.

Statsrådets skrivelse⁷ till riksdagen samt information om behandlingen av den finns på riksdagens webbplats. Även om rådets allmänna riktlinje förhandlades fram under Finlands EU-ordförandeskap, vilket begränsade Finlands möjligheter att påverka förordningens innehåll, uppnåddes Finlands mål i tillräcklig utsträckning.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:32021R0023>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sv/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0059>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sv/TXT/?uri=CELEX%3A52016PC0856>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD%3A2016%3A0368%3AFIN>

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/41614/st14540-ad01-en19.pdf>

⁶ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2018-0015_EN.html

⁷ https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/Kasittelytiedot/Valtiopaivaasia/Sidor/U_14+2017.aspx

Propositionen har beretts vid finansministeriet som tjänsteuppdrag.

2 Nuläge och de viktigaste förslagen

En central motpart intervenerar mellan finansmarknadsdeltagare och agerar som köpare gentemot alla säljare och som säljare gentemot alla köpare för en särskild uppsättning av kontrakt. Centrala motparter hanterar finansiella transaktioner i olika tillgångsklasser såsom aktier, derivat och repor. Deras tjänster tillhandahålls i regel till deras clearingmedlemmar (vanligtvis banker), som har ett direkt kontraktsförhållande med centrala motparter, och clearingmedlemmar-nas kunder (till exempel pensionsfonder). Koncentrationen av transaktioner och därav följande positioner i centrala motparter gör det möjligt att netta dessa positioner och därmed avsevärt minska de totala exponeringarna för både den centrala motparten, dess clearingmedlemmar och deras kunder.

I Finland finns inga centrala motparter, så finländska företag anlitar utländska centrala motpar-ters tjänster. Det finns inte heller något som tyder på att centrala motparter skulle etablera sig i Finland inom en överskådlig framtid. Centrala motparter clearingmedlemmar kan dock bli tvungna att stå för sin egen andel av kostnaderna för återhämtning och resolution av den centrala motparten. Således är förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter rele-vant också med tanke på den finländska finansmarknaden.

Den nuvarande finska lagstiftningen om centrala motparter grundar sig på Europaparlamentets och rådets förordning⁸ (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktions-register, nedan *EMIR-förordningen*. Den har genomförts genom lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) och lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter, som antogs i december 2020, kräver ändring av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014), lagen om Finansinspektionen, lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, värdepappers-marknadslagen (746/2012), lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014), lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) samt lagen om företagssanering (47/1993). Eftersom bestämmelser om återhämtning och resolution av centrala motparter finns i EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala mot-parter, är det i regel inte behövligt att i den nationella lagen föreskriva om omständigheter som hör till förordningens tillämpningsområde. Till vissa delar behövs dock nationella bestämmel-ser, i synnerhet för fastställande av den resolutionsmyndighet som sköter uppgifter enligt för-ordningen och av administrativa påföljder.

Enligt artikel 3.1 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter ska varje medlemsstat utse en resolutionsmyndighet för de uppgifter som avses i förordningen. Verket för finansiell stabilitet är redan den nationella resolutionsmyndighet som ska säkerställa stabi-liteten på finansmarknaden och omorganisera verksamheten vid sådana kreditinstitut och vär-depappersföretag som drabbats av finansiella svårigheter samt upprätta en resolutionsplan för värdepapperscentralen. Verket för finansiell stabilitet har tillräcklig erfarenhet av och sakkun-skap om resolution av finansmarknadsaktörer och är således ett naturligt val som resolutions-myndighet enligt förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. Om nå-gon annan myndighet än Verket för finansiell stabilitet utsågs till resolutionsmyndighet, skulle man bli tvungen att inrätta en ny krishanteringsfunktion vid myndigheten i fråga, i synnerhet med beaktande av det nedan beskrivna och även i förordningen om återhämtning och resolution

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex:32012R0648>

av central motparter ställde kravet på strukturell åtskillnad av tillsyns- och resolutionsfunktionerna. Verkets uppgifter, befogenheter och organisering av verksamheten vid resolution av centrala motparter bestäms således till denna del särskilt i enlighet med förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter och lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.

Enligt artikel 2.7 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter är den behöriga myndigheten en myndighet som en medlemsstat har utsett i enlighet med artikel 22 i EMIR-förordningen. I Finland är enligt 2 kap. 23 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet finansministeriet den myndighet som beviljar verksamhetstillstånd och enligt 6 kap. 50 d § i lagen om Finansinspektionen Finansinspektionen den behöriga myndighet som övervakar att EMIR-förordningen efterlevs. Den behöriga myndigheten bestäms på motsvarande sätt också i fråga om förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. I regel är Finansinspektionen behörig myndighet, men när det är fråga om verksamhetstillstånd, till exempel auktorisationsärenden som avses i artikel 43.1 och 43.5 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter, är finansministeriet behörig myndighet.

I artikel 3.3 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter förutsätts vissa strukturella arrangemang mellan de funktioner som allmänt anförtrots resolutionsmyndigheten enligt den förordningen och andra eventuella funktioner som myndigheten anförtrots, i synnerhet mellan resolutionsuppgifterna och de uppgifter som utförs som behörig myndighet för centrala motparter och vissa clearingmedlemmar. Finansinspektionen är behörig myndigheten för centrala motparter och för de clearingmedlemmar som avses i artikeln, vilket innebär att åtskillnad mellan resolutionsmyndighetens och den behöriga myndighetens uppgifter inte behöver tillämpas. Kravet på strukturell åtskillnad lämpar sig för Verket för finansiell stabilitet till den del det är fråga om en allmän åtskillnad mellan de resolutionsuppgifter som avses i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter och verkets övriga uppgifter.

Artikel 3.7 i förordningen innehåller en möjlighet att göra undantag från de strukturella krav som avses i artikel 3.3 i förordningen. En förutsättning är att ingen central motpart är etablerad i medlemsstaten. Undantaget gäller inte strukturella arrangemang för undvikande av intressekonflikter. Det föreslås att undantaget införs, eftersom centrala motparter inte är etablerade i Finland och det inte är ändamålsenligt att genom lagstiftning kräva att Verket för finansiell stabilitet inrättar en separat enhet eller genomför andra åtgärder som krävs för relativt små uppgifter. Det är frivilligt för Verket för finansiell stabilitet att utnyttja undantaget, och verket kan om det så anser införa sådana strukturella arrangemang som avses i artikel 3.3.

Artikel 3.9 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter innehåller en möjlighet till nationellt undantag. Det är möjligt att nationellt föreskriva att resolutionsmyndigheten inte behöver begära godkännande av det behöriga ministeriet för ett beslut som kommer att få direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter. Artikel 3.9 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter hänför sig till förordningens artikel 7 g, enligt vilken resolutionsmyndigheter och resolutionskollegier inte får ålägga medlemsstaterna att ge extraordinärt offentligt finansiellt stöd eller inkräkta på medlemsstaters budgetsuveränitet och finanspolitiska ansvar. Innehållet i undantaget är att medlemsstaterna ska ha möjlighet att föreskriva att resolutionsmyndigheter har befogenheter att tillämpa instrument för beviljande av offentligt stöd utan samtycke av det behöriga ministeriet. Undantaget föreslås inte bli infört, eftersom principen vid resolution på finansmarknaden i Finland är att resolution inte ska baseras på offentligt stöd och det i Finland således inte har föreskrivits om instrument som hänför sig till offentligt stöd. Överlag är det ändamålsenligt att ministeriet, statsrådet och riksdagen har beslutanderätt i frågor som gäller finanspolitiken.

Alla de ändringar i lagstiftningen som föreslås i denna proposition, med undantag för den tekniska korrigerings som samtidigt föreslås i 3 kap. 5 § 4 mom. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag, har samband med beaktandet av förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

3 De huvudsakliga konsekvenserna

I utbyte mot att ta sig an och netta deras positioner tar centrala motparter ut säkerheter (s.k. marginaler och bidrag till obeståndsfonder) från clearingmedlemmar och deras kunder för att täcka sina åtaganden ifall en av dess deltagare inte fullgör sina skyldigheter gentemot den centrala motparten. Därigenom kan de hantera de inneboende riskerna på finansmarknaderna (till exempel motpartsrisk, likviditetsrisk och marknadsrisk) och förbättra finansmarknadernas övergripande stabilitet och resiliens.

Även om de centrala motparterna agerar för att minska systemrisken, är de samtidigt själva riskkoncentrationer. Enligt Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten har 14 europeiska centrala motparter beviljats tillstånd att tillhandahålla tjänster i EU. Dessutom har 25 centrala motparter som är etablerade utanför EU ansökt om erkännande hos Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för att kunna tillhandahålla tjänster till EU. Enligt Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten uppgick derivatens värde inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet under det sista kvartalet 2020 till 244 biljoner euro. Kreditinstituten och värdepappersföretagen var de mest betydande parterna i derivatavtalen, med en andel på nästan 75 procent av avtalen, mätt i värde.

EMIR-förordningen har bidragit till att centrala motparter och de finansiella marknaderna som helhet har fått ökad förmåga att stå emot en lång rad risker som behandlas av och är koncentrerad hos centrala motparter. Inget system med regler och praxis kan dock förhindra situationer där befintliga resurser är otillräckliga för att hantera de risker som uppstår hos en central motpart.

Enligt kommissionens konsekvensbedömning är det svårt att uppskatta de direkta och indirekta kostnaderna för en central motparts fallissemang. Dock går åtminstone de fördelar som en central clearing ger, uppskattningsvis 0,12 procent av bruttonationalprodukten, förlorade. Det finns inte heller några klara uppskattningar av vilka risker de spridningseffekter och den osäkerhet som följer av att den centrala motparten fallerar kan ge upphov till. Detta kan dock anses vara jämförbart med kostnaderna för en systemkris inom banksektorn, vilka beräknats uppgå till 60 procent av bruttonationalprodukten.

Målet för en trovärdig återhämtnings- och resolutionsram är att i största möjliga mån säkerställa att centrala motparter vidtar åtgärder för att återhämta sig från finansiellt nödläge, för att upprätthålla kritiska funktioner hos en central motpart som fallerar, eller sannolikt kommer att falla, medan den återstående verksamheten avvecklas genom normala insolvensförfaranden, och för att upprätthålla den finansiella stabiliteten samt undvika betydande negativa effekter på det finansiella systemet och dess förmåga att tjäna den reala ekonomin, samtidigt som de kostnader som en central motparts fallissemang kan få för skattebetalarna minimeras.

Ur finländsk synvinkel skulle en central motparts fallissemang påverka de finländska parterna och deras kunder. Förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter stöder också dessa aktörers ställning genom att stödja centrala motparter stabilitet och skapa en ram för hur en resolution hanteras. Finansinspektionen som tillsynsmyndighet och Verket för finansiell stabilitet som resolutionsmyndighet kan med befogenheter som ges i förordningen påverka återhämtningen och resolutionen av centrala motparter och därmed också de finländska parterna och deras kunders ställning.

Förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter medför kostnader i synnerhet för Verket för finansiell stabilitet. För en central motpart ska det bland annat upprättas en omfattande och detaljerad resolutionsplan i ett kollegieförfarande. Det är ändamålsenligt att Verket för finansiell stabilitet endast deltar i sådana kollegier som är väsentliga med tanke på finansmarknaden i Finland. Enligt nuvarande bedömning finns det 1–3 sådana kollegier. Dessutom medför medlemskapet i Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens resolutionskommitté kostnader för Verket för finansiell stabilitet. Verket för finansiell stabilitet bedömer att uppgifterna i anslutning till resolution av centrala motparter kräver ett årsverke för en sakkunnig, vilket motsvarar ca 100 000 euro.

Verket för finansiell stabilitet bedömer att i fråga om en clearingmedlem kräver uppgifterna i anslutning till resolution av centrala motparter ett månadsverke för en sakkunnig. Kostnader uppkommer i synnerhet av det arbete som medlemskapet i den centrala motpartens resolutionskollegium kräver. Med beaktande av resekostnaderna uppgår kostnaderna till ca 10 000 euro per år.

De extra kostnader som uppkommer för Finansinspektionen beräknas vara små. Finansinspektionen är redan nu tillsynsmyndighet både för centrala motparter och för clearingmedlemmar.

Enligt 43 a § i lagen om Finansinspektionen sköter Rättsregistercentralen verkställigheten av ordningsavgifter och påföljdsavgifter. Propositionens konsekvenser för Rättsregistercentralen är alltså att centralen vid behov ska verkställa en påföljdsavgift som påförts en central motpart. Det bör dock noteras att en förutsättning för att denna konsekvens ska realiseras är att en central motpart etablerar sig i Finland och att Finansinspektionen beslutar att påföra en påföljdsavgift.

4 Remissvar

Det ordnades en omfattande remissbehandling om propositionsutkastet under perioden den 27 april till den 7 juni 2022. Utlåtande lämnades av Börsstiftelsen i Finland, justitieministeriet och Finansinspektionen. Finlands Bank konstaterade att den inte har något att yttra om propositionen.

Börsstiftelsen i Finland understödde lagförslagen, men föreslog att det i bolagsordningen alltid bör finnas en bestämmelse om den möjlighet att tillämpa kortare tid för kallelse till bolagsstämma som föreslås i 19 kap. 1 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag. Även justitieministeriet fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid beslutsprocessen för en kortare kallelsetid. Propositionen ändrades till denna del på det sätt som Börsstiftelsen i Finland föreslog, med beaktande av justitieministeriets kommentarer.

Justitieministeriet uttalade sig dessutom om hur förslaget förhåller sig till insolvensrätten, om de föreslagna ändringarna av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, om de särskilda bestämmelserna om kallelse till bolagsstämma för börsbolag samt om förslagen till administrativa påföljder. Med anledning av utlåtandet kompletterades motiveringen till 2 kap. 24 a § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet i syfte att klargöra vilken EU-bestämmelse som genomförs genom paragrafen. Dessutom preciserades 19 kap. 1 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag, och till propositionen fogades ett förslag till ändring av 2 § 2 mom. i lagen om företagssanering. Även konsekvensbedömningen och förhållandet till grundlagen samt lagstiftningsordningen har kompletterats med anledning av justitieministeriets utlåtande.

Finansinspektionen uttalade sig om de tekniska detaljerna. Dessa har beaktats i propositionen.

5 Specialmotivering

5.1 Lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 §. *Verket för finansiell stabilitet och dess verksamhetsområde.* Det föreslås att paragrafen ändras.

Paragrafens 1 mom. motsvarar nuläget.

I paragrafen föreslås *ett nytt 2 mom.*, enligt vilket myndigheten för finansiell stabilitet också ska vara resolutionsmyndighet enligt förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

I paragrafen föreslås *ett nytt 3 mom.*, där det föreskrivs att bestämmelser om uppgifterna, befogenheterna och organiseringen av verksamheten för Verket för finansiell stabilitet också finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. Genom momentet genomförs dessutom det nationella undantag som förordningen medger och genom vilket Verket för finansiell stabilitet kan avvika från de strukturella arrangemang som avses i artikel 3.3 i förordningen, med iakttagande av artikel 3.7 i den. Undantaget kan således utnyttjas endast om ingen central motpart är etablerad i Finland, och undantaget kan inte tillämpas på hantering av intressekonflikter. Undantaget ska vara frivilligt. Verket för finansiell stabilitet kan alltså enligt egen bedömning inrätta en separat strukturell enhet för resolution av centrala motparter eller genomföra andra åtgärder som avses i artikel 3.3 i förordningen.

I momentet föreskrivs det också att bestämmelser om befogenheterna för Verket för finansiell stabilitet dessutom finns i 12 kap. 1 § 2, 4 och 5 mom. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag. I och med bestämmelsen ska Verket för finansiell stabilitet ha möjlighet att utöva rättigheter som tillkommer ägare, genom vilket artikel 91.1 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter genomförs. I enlighet med artikel 92 i förordningen ska bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv⁹ (EU) 2017/1132 om vissa aspekter av bolagsrätt inte tillämpas vid resolution av centrala motparter. Denna artikel genomförs genom att befogenheterna ges Verket för finansiell stabilitet genom en hänvisning till 12 kap. 1 § 2, 4 och 5 mom. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag.

Paragrafens 4 mom. motsvarar gällande 2 mom.

Paragrafens 5 mom. motsvarar gällande 3 mom.

3 §. *Definitioner.* I 1 mom. 3 punkten föreslås en teknisk ändring.

4 §. *Uppgifter.* Det föreslås att 2 mom. ändras genom att det till momentet fogas en hänvisning om att bestämmelser om uppgifterna för Verket för finansiell stabilitet och målen för verkets uppgifter också finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

7 kap. Särskilda bestämmelser

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sv/TXT/?uri=CELEX%3A32017L1132>

1 §. Samarbete med finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen samt med övriga myndigheter. Det föreslås att *1 mom.* ändras så att Verket för finansiell stabilitet ska samarbeta med finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen också vid planeringen och beredningen av resolutionsåtgärder enligt förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter samt vid uppföljningen av beslut. Genom ändringen harmoniseras paragrafen med förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

3 §. Informationsskyldighet. Det föreslås att *1 mom.* ändras. I och med ändringen ska Verket för finansiell stabilitet utan dröjsmål till de myndigheter som nämns i momentet överlämna också information som kan påverka kontinuiteten i verksamheten hos centrala motparter, deras clearingmedlemmar eller clearingmedlemmarnas kunder. Också en clearingmedlems kund, till exempel ett försäkrings- eller pensionsbolag, kan påverka finansmarknadens stabilitet och funktion, och därför är det motiverat att information också överlämnas i fråga om kunderna. Genom ändringen harmoniseras paragrafen med förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

5.2 Lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att *3 mom.* ändras så att det i momentet nämns att det också finns bestämmelser om centrala motparter i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Det föreslås att *4 mom.* ändras så att det till uppräkningslistan av författningar fogas en hänvisning till förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. I och med ändringen ska aktiebolagslagen tillämpas, om inte något annat följer av förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

2 kap. En värdepapperscentrals verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet samt centrala motparter

24 a §. Återhämtning och resolution av centrala motparter. Det föreslås att det till lagen fogas en ny paragraf om återhämtning och resolution av centrala motparter.

I *1 mom.* föreskrivs det att bestämmelser om återhämtning och resolution av centrala motparter finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Dessutom föreskrivs det att också 12 kap. 7 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag ska tillämpas på centrala motparter. Genom detta genomförs de i artikel 89 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter föreskrivna ändringarna av artikel 1.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv om ställande av finansiell säkerhet. Den bestämmelsen i direktivet genomfördes ursprungligen genom 12 kap. 7 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag. Genom ändringen av förordningen utvidgas tillämpningsområdet för bestämmelsen i direktivet till att gälla också sådana resolutionsåtgärder enligt förordningen som riktas mot centrala motparter. I och med ändringen ska direktivets artiklar 4–7, som gäller verkställighet av avtal om finansiellt säkerställande, förfoganderätt över finansiella säkerheter som omfattas av ett avtal om finansiell säkerhet, erkännande av avtal om finansiell äganderättsöverföring och erkännande av slutavräkningsklausuler, inte tillämpas på någon sådan restriktion av verkställigheten av avtal om finansiellt säkerhetsställande eller restriktion av verkan av ett avtal om finansiell säkerhet, slutavräknings- eller kvittningsbestämmelse som ålagts vid resolution av en central motpart. I artikel 54 i förordningen om återhämtning och

resolution av centrala motparter fastställs det på nästan motsvarande sätt att en resolutionsåtgärd som vidtas i enlighet med förordningen inte ska anses utgöra en utlösande händelse i den mening som avses i direktivet om ställande av finansiell säkerhet. Således behöver ändringen av direktivet eventuellt inte genomföras nationellt, utan artikel 54 i förordningen kan anses täcka dess innehåll. I direktivet om återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag finns på motsvarande sätt artiklarna 68 och 118 med nästan samma innehåll som i förordningen. Båda artiklarna har genomförts genom 12 kap. 7 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag. För att de i artikel 89 i förordningen föreskrivna ändringarna av direktivet om ställande av finansiell säkerhet ska kunna genomföras på ett precist sätt föreslås det dock att ovannämnda hänvisning fogas till paragrafen.

I och med den föreslagna hänvisningen blir dessutom bestämmelserna i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter i enlighet med artikel 89.2 i förordningen tillämpliga i stället för bestämmelserna i direktivet om ställande av finansiell säkerhet¹⁰.

Dessutom föreskrivs det att också 17 kap. 4 § 2 mom. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag ska tillämpas på centrala motparter. I artikel 75.2 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter förutsätts det att behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter underrättas om en ansökan om insolvensförfarande. Eftersom det i förordningen inte anges vems uppgift det är att underrätta, är det för tydlighetens skull ändamålsenligt att precisera att underrättelsen lämnas av domstolen. Denna ökade underrättelseskyldighet är inte att avsedd att inverka på domstolens registreringsskyldigheter enligt lagen om konkurs- och företagssaneringsregistret (137/2004).

Dessutom föreskrivs det att också 19 kap. 1 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag ska tillämpas på centrala motparter. Genom bestämmelsen genomförs de i artikel 91.2 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter föreskrivna ändringarna av artikel 5.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG¹¹, i fråga om kortare kallelsetid för extra bolagsstämma för börsbolag.

I 2 mom. föreskrivs det att finansministeriet är behörigt ministerium enligt artikel 3.8 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. Dessutom innehåller momentet en informativ hänvisning om att bestämmelser om myndigheten för finansiell stabilitet som den centrala motpartens resolutionsmyndighet finns i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.

I 3 mom. föreskrivs det att bestämmelser om myndigheternas uppgifter, verksamhet, samarbete och informationsutbyte i samband med återhämtning och resolution av centrala motparter finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. Begreppet myndighet är brett och omfattar alla behöriga myndigheter. Bestämmelser om myndigheternas uppgifter, verksamhet, samarbete och informationsutbyte finns förutom i den förordningen också bland annat i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och i lagen om Finansinspektionen.

7 kap. Återhämtning och resolution av värdepapperscentraler

¹⁰Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG om ställande av finansiell säkerhet <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX%3A32002L0047>

¹¹Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX%3A32007L0036>

1 §. Resolutionsmyndighet. I paragrafen föreslås en teknisk ändring som beror på att 24 a § fogas till 2 kap.

8 kap. **Särskilda bestämmelser**

6 §. Påföljdsavgift. Det föreslås att nuvarande 3 mom. ändras och ett *nytt 3 mom.* fogas till paragrafen, varvid det nuvarande 3 mom. blir *4 mom.*

Det föreslås att nuvarande 3 mom. ändras så att Finansinspektionen kan påföra påföljdsavgift också för överträdelse eller försummelse att iaktta de bestämmelser, anvisningar och föreskrifter på lägre nivå som utfärdats med stöd av förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

I det nya 3 mom. föreskrivs det att också bestämmelserna om skyldighet att utarbeta, upprätthålla och uppdatera återhämtningsplaner samt skyldighet att tillhandahålla uppgifter och underätta i artikel 82.1 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter är sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen. Således kan Finansinspektionen påföra påföljdsavgift för överträdelse eller försummelse att iaktta dessa skyldigheter. Den föreslagna lösningen, där Finansinspektionen i samtliga fall är den myndighet som påför påföljdsavgiften, motsvarar genomförandet av direktivet om återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag. Verket för finansiell stabilitet ska vid behov lämna de uppgifter som behövs för påförande av påföljd.

5.3 Lagen om Finansinspektionen

5 §. Andra finansmarknadsaktörer. I 1 mom. 39 punkten föreslås en teknisk ändring.

Det föreslås att en *ny 40 punkt* fogas till 1 mom. I och med den nya punkten omfattar andra finansmarknadsaktörer också de personer som avses i artikel 82.2 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. Den nya punkten behövs för att administrativa sanktioner enligt artikel 82.2 i förordningen också ska kunna påföras fysiska personer i enlighet med förordningen.

28 §. Begränsning av ledningens verksamhet. Det föreslås att ett *nytt 11 mom.* fogas till paragrafen. I momentet föreslås bestämmelser om Finansinspektionens rätt att för viss tid förbjuda den i artikel 2.37 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter avsedda högsta ledningens (verkställande ledning i förordningen) eller andra fysiska personers verksamhet i en central motpart i de situationer som avses i artikel 82.1 i den förordningen. Dessa fall är således brott mot eller försummelse av följande bestämmelser: artikel 9 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter om upprättande, upprätthållande och uppdatering av återhämtningsplaner, artikel 13 om lämnande av information för upprättande av resolutionsplaner eller artikel 70.1 om den centrala motpartens skyldighet att underrätta den behöriga myndigheten, om den centrala motparten fallerar eller sannolikt kommer att falla.

41 a §. Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det till momentet fogas en hänvisning till det nya 3 mom. i 8 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Genom det fastställs i enlighet med förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter påföljdsavgiftens maximibelopp i de situationer som avses i artikel 82.1 i förordningen. En juridisk person får påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst 10 procent av den juridiska personens totala årsomsättning under den föregående räkenskapsperioden. En fysisk person får påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst 5 miljoner euro. På så sätt definieras också begreppet omsättning i enlighet med förordningen i fråga.

I 16 mom. föreslås en teknisk ändring.

5.4 Värdepappersmarknadslagen

11 kap. Offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden

21 §. Undantag från skyldigheten att lämna obligatoriskt uppköpserbjudande. Det föreslås att 6 mom. ändras. I momentet föreslås bestämmelser om att det inte heller uppkommer någon skyldighet att lämna ett uppköpserbjudande i fall där överskridningen av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande beror på tillämpning av sådana resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer som föreskrivs i avdelning V i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. Genom ändringen genomförs artikel 90 i förordningen.

5.5 Lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet

1 §. Avgiftsskyldighet. Det föreslås att paragrafen ändras genom att det till 1 mom. fogas nya 6 och 7 punkter och genom att en teknisk ändring görs i 5 punkten. Förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter ökar uppgifterna för Verket för finansiell stabilitet, och således är det motiverat att kostnaderna för detta kan täckas av centrala motparter och deras clearingmedlemmar. Ändringarna motsvarar lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008).

I 5 punkten görs en teknisk ändring som beror på att nya 6 och 7 punkter fogas till paragrafen.

I den nya 6 punkten föreslås en bestämmelse om att även clearingmedlemmar som avses i artikel 2.12 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter är skyldiga att betala avgift. För att betalningsskyldighet ska uppkomma krävs det att Verket för finansiell stabilitet är medlem i resolutionskollegiet för den centrala motpart vars clearingmedlem aktören i fråga är. Avgränsningen är ändamålsenlig, eftersom de kostnader som Verket för finansiell stabilitet orsakas av clearingmedlemmarna uppkommer av det arbete som medlemskapet i ett kollegium kräver.

I den nya 7 punkten föreslås en bestämmelse om att också sådana centrala motparter som avses i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet är skyldiga att betala avgift.

5 §. Grundavgift. Det föreslås att 1 mom. ändras så att också centrala motparter och deras clearingmedlemmar i vars resolutionskollegium Verket för finansiell stabilitet deltar i är skyldiga att betala avgift. Ändringen gör det möjligt för Verket för finansiell stabilitet att täcka kostnaderna för de ökade uppgifter som förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter medför. Ändringen motsvarar ändringen i 1 §.

För centrala motparter föreslås grundavgiften vara 100 000 euro och för clearingmedlemmar 10 000 euro. Dessa motsvarar de kostnader som uppkommer för Verket för finansiell stabilitet.

5.6 Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

3 kap. Bedömning av avvecklings- och omorganiseringsmöjligheter

5 §. Undanröjande av hinder för avveckling och omorganisering av en koncern. I 4 mom. korrigeras de felaktiga hänvisningarna till 3 kap. 4 § 3 mom. Rätt moment att hänvisa till i bestämmelsen är 4 § 2 mom.

19 kap. Särskilda bestämmelser

Det föreslås att rubriken för kapitlet ändras och att en ny paragraf fogas till kapitlet. Den tidigare 1 § om lagens ikraftträdande blir 2 §.

1 §. Kallelse till bolagsstämma för att öka kapitalet. I den nya 1 § i kapitlet föreslås bestämmelser om en kortare kallelsetid för extra bolagsstämma för börsbolag, om en kapitalökning är nödvändig för att undvika att bolaget ställs under resolutionsförvaltning. Bestämmelsen är endast tillämplig på sådana i 1 kap. 1 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag avsedda institut som är sådana börsbolag som avses i 1 kap. 10 § i aktiebolagslagen och som enligt 5 kap. 19 § 4 mom. i aktiebolagslagen normalt ska utfärda stämmokallelse senast tre veckor före bolagsstämman. Bestämmelsen i 1 mom. gör det möjligt att utfärda stämmokallelsen senast 10 dagar före den extra bolagsstämman. Kortare kallelsetid kan tillämpas endast om den ökning av börsbolagets kapital som ska göras på den sammankallade stämman behövs för att de villkor för att ställa bolaget under resolutionsförvaltning som anges i 4 kap. 1 eller 5 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag inte ska uppfyllas. Dessutom förutsätts det att Finansinspektionen har vidtagit en åtgärd för tidigt ingripande enligt 11 kap. 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014) eller att ett ombud har tillsatts för institutet i enlighet med 10 a § i det kapitlet. Med kapitalökning avses i bestämmelsen de olika sätt att öka aktiekapitalet som anges i 11 kap. 1 § i aktiebolagslagen. Ett instituts eget kapital kan ökas också t.ex. genom minskning av vissa kapitalposter på det sätt som anges i 14 kap. i aktiebolagslagen eller genom inlösen eller ogiltigförklaring av aktier i institutet i enlighet med 15 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten och 12 § i aktiebolagslagen. Det är viktigt att det vid en extra bolagsstämma fattas beslut om en sådan åtgärd som leder till en ökning av institutets kapital och genom vilken man kan undvika att de villkor för att institutet ska ställas under resolutionsförvaltning uppfylls. Den extra bolagsstämma som avses i bestämmelsen ska inte besluta om bolagets övriga ärenden, eller i fråga om dem gäller de allmänna bestämmelserna om kallelsetid enligt aktiebolagslagen. Genom bestämmelsen genomförs delvis artikel 121 i direktivet om återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag, i vilken en ny punkt 5 lades till artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det att det i bolagsordningen ska finnas en bestämmelse om möjligheten att tillämpa en kortare kallelsetid. Förutsättningen att bestämmelsen ska finnas i bolagsordningen säkerställer att alla aktieägare lätt kan ta reda på förfarandena för ordnande av sådana extra bolagsstämmor. Institutet är emellertid inte skyldiga att ta in en sådan bestämmelse i sin bolagsordning. Förutsättningen att bestämmelsen ska finnas i bolagsordningen möjliggör också klander av stämmobeslut enligt 21 kap. i aktiebolagslagen samt skadeståndsskyldighet enligt 22 kap. i den lagen och enligt 21 kap. i kreditinstitutslagen, i situationer där bolagsordningens bestämmelser om kortare kallelsetid inte har iakttagits. En sådan ändring av bolagsordningen som gäller den kortare kallelsetid som föreskrivs i 1 mom. ska göras med en majoritet av två tredjedelar av de avgivna rösterna. Bestämmelsen avviker således från det krav avseende andel av avgivna röster för ändring av bolagsordningen som föreskrivs i 5 kap. 27 och 30 § i aktiebolagslagen.

I 3 mom. föreskrivs det att om det fattas beslut om kortare kallelsetid enligt 1 mom. för kallelse till bolagsstämma för att öka kapitalet, tillämpas inte den tidsfrist som anges i 5 kap. 5 och 6 a § i aktiebolagslagen. En aktieägare har sålunda inte rätt att i enlighet med 5 § i det kapitlet få ett annat ärende upptaget till behandling på den extra bolagsstämman för att öka kapitalet. I enlighet med 5 kap. 6 § i aktiebolagslagen har aktieägare som är införda i aktieägarförteckningen rätt att delta i den extra bolagsstämman. Genom bestämmelsen genomförs delvis artikel

121 i direktivet om återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag, i vilken en ny punkt 6 lades till artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag. För att 1 mom. ska kunna tillämpas i praktiken ska det dessutom nationellt föreskrivas att bolagsstämmans handlingar med avvikelse från 5 kap. 22 § i aktiebolagslagen ska hållas tillgängliga på det sätt som föreskrivs i 22 § först från det att stämmokallelsen utfärdades. Handlingarna ska på det sätt som föreskrivs i 22 § hållas tillgängliga i minst tre månader efter stämman.

I 4 mom. föreslås bestämmelser om att det som föreskrivs i 1–3 mom. också tillämpas på institut i börsandelslagsform. Kallelse till extra andelsstämma för ett börsandelslag för att besluta om ökning av aktie- eller andelskapitalet kan således med avvikelse från 5 kap. 20 § 4 mom. i lagen om andelslag (421/2013) utfärdas senast 10 dagar före stämman, om de förutsättningar som nämns i 1 mom. 1 och 2 punkten uppfylls. Beslutsfattandet enligt 2 mom. utgör ett undantag från det krav avseende andel av avgivna röster som föreskrivs i 29–31 § i lagen om andelslag. På motsvarande sätt som i fråga om börsbolag i aktiebolagsform ska i enlighet med 3 mom. inte heller i fråga om börsandelslag den bestämmelse i 5 kap. 6 § i lagen om andelslag som gäller underrättelse om ett ärende som ska tas upp för behandling på andelsstämman och inte de i 7 a § i det kapitlet föreskrivna tidsfristerna för en medlems rätt att delta tillämpas. Med avvikelse från 5 kap. 24 § i lagen om andelslag ska den i 1 mom. avsedda stämmans handlingar hållas tillgängliga för medlemmarna på det sätt som föreskrivs i 24 § från det att stämmokallelsen utfärdades.

2 §. Ikraftträdande. Paragrafen motsvarar den gällande lagens 19 kap. 1 §, som nu blir 2 §.

5.7 Lagen om företagssanering

1 kap. **Allmänna stadganden**

2 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att 2 mom. ändras genom att en *ny 5 punkt* fogas till momentet. Genom att lägga till den nya punkten omfattas centrala motparter inte av tillämpningsområdet för lagen om företagssanering. Företagssaneringsförfarandet är inte ett lämpligt förfarande för centrala motparter, eftersom det i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter fastställs ett eget skräddarsytt saneringsförfarande för dem. Företagssanering är ett allmänt förfarande som är avsett för alla företag och i saneringsmetoderna och rättsverkningarna enligt det förfarandet beaktas således inte de centrala motparternas särdrag på samma sätt som i den ram för återhämtning och resolution som uttryckligen är avsedd för dem.

I 4 punkten föreslås en teknisk ändring med anledning av den nya 5 punkten.

6 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 december 2022.

7 Verkställighet och uppföljning

Kommissionen ska senast den 12 februari 2024 se över hur förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter fungerar. Finland ska underrätta kommissionen och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om den resolutionsmyndighet som utsetts.

Finland ska dessutom underrätta kommissionen och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om reglerna för administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder samt om de straffrättsliga bestämmelser som ska tillämpas i stället för administrativa sanktioner.

8 Förhållande till andra propositioner

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som begränsar hushållens skuldsättning (RP 101/2022 rd) överlämnades till riksdagen den 16 juni 2022. Både i denna proposition om återhämtning och resolution av centrala motparter och i propositionen om begränsning av hushållens skuldsättning föreslås det att 5 § 39 punkten i lagen om Finansinspektionen ändras och att det till paragrafen fogas en ny 40 punkt, vilket medför behov av samordning.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

De föreslagna bestämmelserna möjliggör till och med kraftfulla ingrepp i det egendomsskydd som tryggas i 15 § i grundlagen och i den näringsfrihet som skyddas i 18 § i grundlagen. När det gällt verksamhet av detta slag har grundlagsutskottet emellertid ansett att vissa faktorer som är acceptabla med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna och som framför allt avser att garantera stabiliteten på den finansiella marknaden och som därmed också skyddar kunderna talar för regleringen (till exempel GrUU 7/2009 rd, GrUU 43/2004 rd, s. 2/I).

De föreslagna bestämmelserna, inklusive befogenheterna för Verket för finansiell stabilitet, grundar sig på kraven i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter och är ur grundlagsperspektiv jämförbara med resolutionslagen, genom vilken direktivet om återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag genomförs. Enligt GrUU 35/2014 rd om den regeringsproposition som gäller den lagen har grundlagsutskottet när det gäller sådan verksamhet ansett att samhällseliga intressen som är acceptabla med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna, framför allt för att garantera stabiliteten på finansmarknaden och därmed också skydda kunderna, talar för reglering som innebär kraftfulla ingrepp i det grundlagsskyddade egendomsskyddet och den grundlagsskyddade näringsfriheten (till exempel GrUU 43/2004 rd, s. 2/I).

De föreslagna bestämmelserna kan bedömas utifrån utskottets praxis i fråga om verkställighetslagstiftning (konkurs, utsökning). Grundlagsutskottet har av hävd ansett att konkurs- och utsökningslagstiftning i regel kan sättas i kraft genom vanlig lag på samma sätt som annan verkställighetslagstiftning (GrUU 13/2013 rd 2/I, och de utlåtanden som nämns där). De bestämmelser som gäller egendomsskyddet, som tryggas i 15 § 1 mom. i grundlagen, och näringsfriheten, som tryggas i 18 § 1 mom. i grundlagen, ska dock vara tillräckligt noggrant avgränsade och exakta. Bestämmelserna måste också väga in parternas rättigheter och skyldigheter i rätt proportion till varandra för att inte vara oskäligen för någon part eller grundlöst diskriminera eller gynna någon.

En framgångsrik återhämtning och resolution av centrala motparter är ett centralt mål i förordningen. Med tanke på centrala motparternas betydelse för finansmarknaden och för dess stabilitet som helhet samt för centrala motparternas clearingmedlemmar och deras kunder är det motiverat att sträva efter att säkerställa en framgångsrik återhämtning och resolution. En framgångsrik återhämtning är också ett önskvärt slutresultat för den centrala motparten själv.

Verket för finansiell stabilitet får utöva sina befogenheter först när den centrala motparten fallerar eller är på väg att falla, ingen åtgärd eller tillsynsåtgärd från den privata sektorns sida skulle förhindra den centrala motpartens fallissemang och en resolutionsåtgärd är nödvändig av hänsyn till allmänintresset. Användning av resolutionsverktyg är ett alternativ till att institutet försätts i likvidation eller konkurs. Användningen av resolutionsverktyg har också begränsats så att ägare och borgenärer i den centrala motparten i resolution inte ska hamna i en sämre ställning än de skulle hamna i vid likvidation eller konkurs.

Regleringen innehåller således godtagbara, noggrant avgränsade och proportionella grunder för att begränsa det egendomsskydd och den näringsfrihet som tryggas i grundlagen.

Lagförslagen 2 och 3 innehåller bestämmelser om administrativa påföljder. Finansinspektionen kan till exempel påföra påföljdsavgift för vissa förseelser eller meddela en offentlig varning. Grundlagsutskottet har ansett att det innebär betydande utövning av offentlig makt att påföra administrativa påföljder och att de allmänna grunderna för administrativa påföljder ska anges i lag på det sätt som förutsätts i 2 § 3 mom. i grundlagen. (till exempel GrUU 14/2013 rd, s. 2, GrUU 57/2010 rd, GrUU 18/2007 rd, GrUU 45/2006 rd, GrUU 55/2005 rd, GrUU 32/2005 rd). I sin praxis har grundlagsutskottet dock ansett att bestämmelser om administrativa påföljder bör uppfylla de allmänna kraven på exakthet (till exempel GrUU 9/2012 rd, GrUU 74/2002 rd, GrUU 57/2012 rd) och proportionalitet (GrUU 28/2014 rd, GrUU 15/2014 rd). Till exempel ska det i fråga om en administrativ påföljdsavgift lagstiftas exakt och tydligt om betalningsskyldigheten och grunderna för avgiftens storlek samt om den betalningsskyldiges rättsskydd.

I förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter anges de situationer som det åtminstone ska föreskrivas om sanktioner och andra administrativa åtgärder för i nationella lagar och andra författningar. I förordningen anges också vilka administrativa sanktioner och medel som åtminstone ska tillämpas och vem de ska tillämpas på. I förordningen fastställs också maximibeloppen för administrativa sanktioner. Till övriga delar får det beslutas om de administrativa åtgärderna på nationell nivå.

Det föreslås att det föreskrivs om påföljder i enlighet med förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter, utan några ytterligare nationella krav. Det nationella handlingsutrymmet har utnyttjats endast för tidsbegränsningen till fem år vad gäller det tillfälliga förbudet för medlemmar i den centrala motpartens högsta ledning eller andra fysiska personer som hålls ansvariga att inneha uppdrag i en central motpart. Förordningen i sig förutsätter ett tillfälligt förbud, medan dess varaktighet fastställs på nationell nivå.

De författningar i fråga om vilka överträdelse av bestämmelserna leder till påföljder anges noggrant (den föreslagna ändringen av 40 § i lagen om Finansinspektionen och 8 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet). Dessa bestämmelser är väsentliga för en framgångsrik återhämtning och resolution av centrala motparter. Därför är det motiverat att överträdelse av bestämmelserna i dessa författningar omfattas av administrativa påföljder. Påföljdsavgiftens maximibelopp (den föreslagna ändringen av 41 a § i lagen om Finansinspektionen) och grunderna för avgiftens storlek (41 § i lagen om Finansinspektionen) har fastställts. Påföljdsavgiftens belopp ska i enlighet med dessa bestämmelser vara proportionerligt bland annat i förhållande till hur allvarliga gärningen och dess konsekvenser är. Finansinspektionens beslut får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol (73 § i lagen om Finansinspektionen). Således finns det godtagbara, noggrant avgränsade och proportionella grunder för påförande av administrativa påföljder.

I fråga om lagförslag 3 ska också förslagens förhållande till näringsfriheten enligt 18 § i grundlagen bedömas. Det 10 mom. som föreslås i 28 § i lagen om Finansinspektionen och som gäller Finansinspektionens rätt att tillfälligt förbjuda de medlemmar i den centrala motpartens högsta ledning eller andra fysiska personer som hålls ansvariga att inneha uppdrag i en central motpart måste granskas med tanke på den i grundlagen tryggade rätten till arbete och näringsfriheten.

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom näring som han eller hon valt fritt. Orden ”i enlighet med lag” i momentet hänvisar till möjligheten att genom lag begränsa den rättighet som tryggas i bestämmelsen (RP 309/1993 rd, s. 71/II). Bestämmelserna bör uppfylla de allmänna villkoren för en lag som begränsar en

grundläggande fri- och rättighet (GrUU 16/2003 rd, s. 2/I, och GrUU 67/2002 rd, s. 2/I). Begränsningarna i näringsfriheten måste vara exakta och noggrant avgränsade, och dessutom måste deras omfattning och villkoren framgå av lagen (till exempel GrUU 9/2005 rd).

Förbudet har tidsmässigt begränsats till högst fem år. Centrala motparter är systemviktiga för finansmarknadens funktion, och därför är det väsentligt att deras ledning är tillförlitlig. Det är nödvändigt att föreskriva att förbudet gäller under en tillräckligt lång tid för att det ska vara effektivt och avskräckande. Den maximala tiden på fem år för förbudet tillämpas enligt 28 § i den gällande lagen om Finansinspektionen också på bl.a. Finansinspektionens auktoriserade tillsynsobjekt, såsom kreditinstitut. Också i fråga om centrala motparter kan den maximala tiden på fem år för förbudet anses vara proportionerlig.

Förbudet har dessutom begränsats så att det endast kan gälla vissa situationer som uttryckligen anges i artikel 82.1 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. Dessa situationer är väsentliga för en framgångsrik återhämtning och resolution av centrala motparter. Konsekvenserna av ett förbud lindras med tanke på begränsning av näringsfriheten också av att en person som är föremål för förbudet har möjlighet att söka sig till andra uppgifter.

I lagen finns det således godtagbara, noggrant avgränsade och proportionella grunder för att begränsa den i 18 § i grundlagen avsedda grundläggande fri- och rättigheten.

I fråga om lagförslag 5 ska förslagens förhållande till 81 § i grundlagen bedömas.

I lagförslag 1 föreslås Verket för finansiell stabilitet vara behörig myndighet, och det föreslås att verkets administrativa kostnader täcks med de avgifter som föreslås i lagförslag 5.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande (GrUU 35/2014 rd) bedömt lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet. I konstitutionell mening anses avgiften utgöra skatt och därför ska de föreslagna bestämmelserna granskas med avseende på 81 § 1 mom. i grundlagen. Enligt 81 § 2 mom. i grundlagen ska bestämmelser om de allmänna grunderna för storleken av avgifter för de statliga myndigheternas verksamhet utfärdas genom lag. Genom lagförslag 1 och 5 föreslås därmed i fråga om resolution bestämmelser om den behöriga myndigheten och dess rätt att ta ut en förvaltningsavgift för att täcka kostnaderna i anknytning till resolutionsplaner. De föreslagna bestämmelserna bedöms vara förenliga med 81 § i grundlagen.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Eftersom förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter innehåller bestämmelser som föreslås bli kompletterade genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) 1 kap. 2 §, 3 § 1 mom. 3 punkten och 4 § 2 mom. samt 7 kap. 1 § 1 mom. och 3 § 1 mom., av dem 1 kap. 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 361/2017, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Verket för finansiell stabilitet och dess verksamhetsområde

Verket för finansiell stabilitet, nedan *verket*, är den nationella resolutionsmyndighet som ska säkerställa stabiliteten på finansmarknaden och omorganisera verksamheten vid sådana kreditinstitut och värdepappersföretag som drabbats av finansiella svårigheter samt upprätta en resolutionsplan för värdepapperscentralen.

Verket är också resolutionsmyndighet enligt artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan *förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter*.

Bestämmelser om verkets uppgifter, befogenheter och organisering av verksamheten vid återhämtning och resolution av centrala motparter finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. Verket får avvika från de strukturella arrangemang som avses i artikel 3.3 i den förordningen på det sätt som avses i punkt 7 i den artikeln. Bestämmelser om verkets befogenheter finns dessutom i 12 kap. 1 § 2, 4 och 5 mom. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014).

Verket hör till finansministeriets förvaltningsområde och ministeriet ansvarar för styrningen av verket. Genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om verkets administrativa ställning.

Verket förvaltar stabilitetsfonden, nedan *fonden*, som står utanför statsbudgeten och är sammansatt av den resolutionsfond för stabilitetsavgifter som avses i 4 kap. och av insättningsgarantifonden för insättningsgarantiavgifter som avses i 5 kap.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

3) *resolutionslagen* lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag,

4 §

Uppgifter

Bestämmelser om målen för verkets verksamhet och om verkets uppgifter finns dessutom i resolutionslagen, EU:s resolutionsförordning och förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Samarbete med finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen samt med övriga myndigheter

Verket ska samarbeta med finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen vid planeringen och beredningen av resolutionsåtgärder enligt resolutionslagen och förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter, vid uppföljningen av beslut samt vid fastställande av insättningsgarantiavgifter, stabilitetsavgifter och av EU:s stabilitetsavgifter.

3 §

Informationsskyldighet

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet ska verket, trots sekretessbestämmelserna, utan dröjsmål till finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen överlämna information som det innehar om ärenden som enligt verkets bedömning kan

- 1) ha märkbar betydelse för stabiliteten på finansmarknaden eller för finansmarknadens utveckling,
 - 2) orsaka betydande störningar i det finansiella systemets funktion, eller
 - 3) påverka kontinuiteten i de centrala motparternas, clearingmedlemmarnas eller deras kunders, kreditinstitutens eller värdepappersföretagens verksamhet.
-

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) 1 kap. 1 § 3 och 4 mom., 7 kap. 1 § och 8 kap. 6 § 3 mom., av dem 8 kap. 6 § 3 mom. sådant det lyder i lag 514/2019, samt

fogas till 2 kap en ny 24 a § och till 8 kap. 6 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 514/2019, ett nytt 3 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom., som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Utöver bestämmelserna om centrala motparter i denna lag finns bestämmelser om centrala motparter i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, nedan *EMIR-förordningen*, samt i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan *förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter*.

På en värdepapperscentral och central motpart som har sitt säte i Finland tillämpas aktiebolagslagen (624/2006), om inte något annat följer av denna lag, EU:s förordning om värdepapperscentraler, EMIR-förordningen, förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter eller av annan lagstiftning som gäller värdepapperscentraler och clearingverksamhet.

2 kap.

En värdepapperscentralers verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet samt centrala motparter

24 a §

Återhämtning och resolution av centrala motparter

Bestämmelser om återhämtning och resolution av centrala motparter finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. På centrala motparter tillämpas också 12 kap. 7 §, 17 kap. 4 § 2 mom. och 19 kap. 1 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014), nedan *resolutionslagen*.

Finansministeriet är behörigt ministerium enligt artikel 3.8 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. Bestämmelser om myndigheten för finansiell stabilitet som den centrala motpartens resolutionsmyndighet finns i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014).

Bestämmelser om myndigheternas uppgifter, verksamhet, samarbete och informationsutbyte finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

7 kap.

Återhämtning och resolution av värdepapperscentraler

1 §

Resolutionsmyndighet

Myndighetsuppgifterna vid planering av resolution av en värdepapperscentral enligt detta kapitel hör till Verket för finansiell stabilitet enligt lagen om myndigheten för finansiell stabilitet, nedan *verket*, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller i resolutionslagen.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Påföljdsavgift

Bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen är, utöver 1 och 2 mom., försummelse att iaktta eller överträdelse av följande bestämmelser i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter:

1) bestämmelserna i artikel 9 om upprättande, upprätthållande och uppdatering av återhämtningsplaner,

2) bestämmelserna i artikel 13 om lämnande av information för upprättande av resolutionsplaner, och

3) bestämmelserna i artikel 70.1 om den centrala motpartens skyldighet att underrätta den behöriga myndigheten, om den centrala motparten fallerar eller sannolikt kommer att fallera.

Utöver vad som föreskrivs i 1–3 mom. är också de närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller bestämmelser som avses i 1–3 mom. sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen. Detsamma gäller bestämmelserna i sådana förordningar och beslut av Europeiska kommissionen som antagits med stöd av direktivet om aktieägarrättigheter, EU:s förordning om värdepapperscentraler och förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 5 § 39 punkten och 41 a § 1 och 16 mom., sådana de lyder, 5 § 39 punkten och 41 a § 1 mom. i lag 524/2021 och 41 a § 16 mom. i lag 205/2022, och

fogas till 5 §, sådan den lyder i lagarna 725/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1229/2018, 215/2019, 296/2019, 517/2019, 574/2019, 963/2019, 316/2020, 524/2021, 599/2021 och 205/2022, en ny 40 punkt och till 28 §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 241/2018, 1108/2018, 215/2019, 296/2019, 599/2021, 976/2021 och 205/2022, ett nytt 11 mom. som följer:

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

39) sådana holdingföretag med blandad verksamhet som avses i 1 kap. 13 § 1 mom. 10 punkten i lagen om investeringstjänster,

40) personer som avses i artikel 82.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan *förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter*.

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda i artikel 2.37 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter avsedda medlemmar i den centrala motpartens högsta ledning eller andra fysiska personer som hålls ansvariga att inneha uppdrag i en central motpart i de situationer som avses i artikel 82.1 i den förordningen.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om påföljdsavgift påförs för överträdelse eller försummelse av en bestämmelse som avses i 20 kap. 1 § 2 eller 4 mom. i kreditinstitutslagen, 15 kap. 2 § 2 eller 5 mom. i lagen om investeringstjänster, 18 kap. 1 § i resolutionslagen eller 8 kap. 6 § 2 eller 3 mom. i lagen om värdepapperssystemet och om clearingverksamhet, får påföljdsavgiften för en juridisk person uppgå till högst tio procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms och påföljdsavgiften för en fysisk person till högst fem miljoner euro.

Trots det som föreskrivs i 10–15 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 11 kap. 21 § i värdepappersmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i värdepappersmarknadslagen (746/2012) 11 kap. 21 § 6 mom., sådant det lyder i lag 1209/2014, som följer:

11 kap.

Offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden

21 §

Undantag från skyldigheten att lämna obligatoriskt uppköpserbjudande

Det uppkommer ingen skyldighet att lämna ett obligatoriskt uppköpserbjudande, om överskridningen av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande beror på att Verket för finansiell stabilitet, som avses i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014), utövar resolutionsbefogenheter enligt 9–11 kap. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014). Ingen skyldighet uppkommer heller, om överskridningen av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande beror på tillämpning av sådana resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer som föreskrivs i avdelning V i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 1 och 5 § i lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014) 1 § 1 mom. 5 punkten och 5 § 1 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. 5 punkten i lag 360/2017 och 5 § 1 mom. i lag 249/2021, och
fogas till 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 360/2017, nya 6 och 7 punkter som följer:

1 §

23

Avgiftsskyldighet

Skyldiga att betala förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet, nedan *verket*, och till stabilitetsfonden som avses i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) är

5) värdepapperscentraler som avses i 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017),

6) sådana clearingmedlemmar som avses i artikel 2.12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan *förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter*, och i vars centrala motparts resolutionskollegium verket är medlem,

7) centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

5 §

Grundavgift

Grundavgiftens belopp i euro samt vilka som är avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Avgift i euro
affärsbank enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013)	1 000
sparbank enligt 1 § i sparbankslagen	1 000
andelsbank eller kreditinstitut i andelslagsform enligt 1 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform	1 000
annat kreditinstitut	1 000
centralinstitut för en sammanslutning av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	1 000
holdingföretag för ett kreditinstitut	1 000
filial till ett utländskt EES-kreditinstitut, kategori A	1 000
filial till ett utländskt EES-kreditinstitut, kategori B	1 000
filial till ett tredjelands kreditinstitut	1 000
värdepappersföretag som avses i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	1 000
tredjeländers värdepappersföretag som avses i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	1 000

värdepapperscentral	25 000
clearingmedlem som avses i artikel 2.12 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter och i vars centrala motparts resolutionskollegium verket är medlem,	10 000
central motpart enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	100 000

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) 3 kap. 5 § 4 mom., samt rubriken för och 1 § i 19 kap., av dem 3 kap. 5 § 4 mom. sådant det lyder i lag 234/2021, samt
fogas till 19 kap. en ny 2 § som följer:

3 kap.

Bedömning av avvecklings- och omorganiseringsmöjligheter

5 §

Undanröjande av hinder för avveckling och omorganisering av en koncern

Om de hinder som konstaterats i rapporten har sin grund i att gruppen befinner sig i en sådan situation som avses i 4 § 2 mom. 1 eller 2 punkten, ska koncernens moderföretag inom två veckor efter mottagandet av rapporten enligt 2 mom. i denna paragraf föreslå verket möjliga åtgärder och tidsplanen för dessas genomförande i syfte att säkerställa att institutet uppfyller minimikravet för kapitalbas och kvalificerade skulder och, i förekommande fall, det sammanlagda buffertkravet. I tidsplanen för genomförandet av de föreslagna åtgärderna ska hänsyn tas till orsakerna till det hinder som verket konstaterat. Verket ska bedöma huruvida de åtgärder som koncernens moderföretag föreslagit effektivt minskar eller avlägsnar det hinder enligt 4 § 2 mom. 1 eller 2 punkten som verket konstaterat. Verket ska samråda med Finansinspektionen när bedömningen görs.

19 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Kallelse till bolagsstämma för att öka kapitalet

För institut som är börsbolag får kallelse till extra bolagsstämma där det fattas beslut om en kapitalökning enligt 11 kap. 1 § i aktiebolagslagen eller sådan inlösen av aktier enligt 15 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i den lagen, ogiltigförklaring av aktier enligt 12 § i det kapitlet eller minskning av aktiekapitalet enligt 14 kap. i den lagen som leder till en ökning av det egna kapitalet med avvikelse från 5 kap. 19 § 4 mom. i aktiebolagslagen utfärdas senast 10 dagar före bolagsstämman, om

1) ökningen av institutets kapital är nödvändig för att undvika att institutet ställs under resolutionsförvaltning enligt 4 kap. 1 eller 5 § i denna lag, och

2) Finansinspektionen har vidtagit en åtgärd enligt 11 kap. 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen eller ett ombud enligt 10 a § i det kapitlet har tillsatts för institutet.

För att 1 mom. ska kunna tillämpas ska det i institutets bolagsordning finnas en bestämmelse om möjlighet att tillämpa en kortare kallelsetid i de situationer som avses i 1 mom. Beslut om en sådan ändring av bolagsordningen ska med avvikelse från 5 kap. 30 § i aktiebolagslagen fattas av bolagsstämman med en majoritet av två tredjedelar av de avgivna rösterna.

Vid tillämpningen av 1 mom. tillämpas inte aktiebolagslagens 5 kap. 5 § 2 mom. om under rättelse om ett ärende som ska tas upp för behandling på bolagsstämman och inte bestämmelsen i 6 a § i det kapitlet om tidsfristen för aktieägarnas rätt att delta. Med avvikelse från 5 kap. 22 § i aktiebolagslagen ska den i 1 mom. i denna paragraf avsedda bolagsstämmans handlingar hållas tillgängliga för aktieägarna först från det att stämmokallelsen utfärdades.

Vad som föreskrivs om börsbolag i 1–3 mom. tillämpas också på börsandelslag.

2 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

Bestämmelserna i 8 kap. 6 § 4–6 mom. ska tillämpas från och med den 1 januari 2016.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om företagssanering

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om företagssanering (47/1993) 2 § 2 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag 490/2015, och

fogas till 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 490/2015, en ny 5 punkt som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Saneringsförfarandet gäller inte

4) institut som har ställts under resolutionsförvaltning enligt lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014),

5) centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 13 oktober 2022

Statsminister

Sanna Marin

Finansminister Annika Saarikko

1.

Lag

om ändring av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) 1 kap. 2 §, 3 § 1 mom. 3 punkten och 4 § 2 mom. samt 7 kap. 1 § 1 mom. och 3 § 1 mom., av dem 1 kap. 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 361/2017, som följer:

Gällande lydelse

1 kap

Allmänna bestämmelser

2 §

Verket för finansiell stabilitet och dess verksamhetsområde

Verket för finansiell stabilitet, nedan *verket*, är den nationella resolutionsmyndighet som ska säkerställa stabiliteten på finansmarknaden och omorganisera verksamheten vid sådana kreditinstitut och värdepappersföretag som drabbats av finansiella svårigheter samt upprätta en resolutionsplan för värdepapperscentralen

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Verket för finansiell stabilitet och dess verksamhetsområde

Verket för finansiell stabilitet, nedan *verket*, är den nationella resolutionsmyndighet som ska säkerställa stabiliteten på finansmarknaden och omorganisera verksamheten vid sådana kreditinstitut och värdepappersföretag som drabbats av finansiella svårigheter samt upprätta en resolutionsplan för värdepapperscentralen.

*Verket är också resolutionsmyndighet enligt artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan **förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter**.*

Bestämmelser om verkets uppgifter, befogenheter och organisering av verksamheten vid återhämtning och resolution av centrala motparter finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Gällande lydelse

Verket hör till finansministeriets förvaltningsområde och ministeriet ansvarar för styrningen av verket. Genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om verkets administrativa ställning.

Verket förvaltar stabilitetsfonden, nedan *fonden*, som står utanför statsbudgeten och är sammansatt av den resolutionsfond för stabilitetsavgifter som avses i 4 kap. och av insättningsgarantifonden för insättningsgarantiavgifter som avses i 5 kap.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med:

3) *resolutionslagen* lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014),

4 §

Uppgifter

I resolutionslagen och EU:s resolutionsförordning föreskrivs dessutom om målet för verkets verksamhet och om dess uppgifter.

7 kap

Särskilda bestämmelser

1 §

Föreslagen lydelse

Verket får avvika från de strukturella arrangemang som avses i artikel 3.3 i den förordningen på det sätt som avses i punkt 7 i den artikeln. Bestämmelser om verkets befogenheter finns dessutom i 12 kap. 1 § 2, 4 och 5 mom. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014).

Verket hör till finansministeriets förvaltningsområde och ministeriet ansvarar för styrningen av verket. Genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om verkets administrativa ställning.

Verket förvaltar stabilitetsfonden, nedan *fonden*, som står utanför statsbudgeten och är sammansatt av den resolutionsfond för stabilitetsavgifter som avses i 4 kap. och av insättningsgarantifonden för insättningsgarantiavgifter som avses i 5 kap.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

3) *resolutionslagen* lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag,

4 §

Uppgifter

Bestämmelser om målen för verkets verksamhet och om verkets uppgifter finns dessutom i resolutionslagen, EU:s resolutionsförordning och förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Gällande lydelse

Samarbete med finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen samt med övriga myndigheter

Verket ska samarbeta med finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen vid planeringen och beredningen av resolutionsåtgärder enligt resolutionslagen, vid uppföljningen av beslut samt vid fastställande av insättningsgarantiavgifter, stabilitetsavgifter och av EU:s stabilitetsavgifter.

3 §

Informationsskyldighet

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet ska verket, trots sekretessbestämmelserna, utan dröjsmål till finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen överlämna information som den innehar om ärenden som enligt verkets bedömning kan ha märkbar betydelse för stabiliteten på finansmarknaden eller för finansmarknadens utveckling, orsaka betydande störningar i det finansiella systemets funktion eller påverka kontinuiteten i kreditinstitutens eller värdepappersföretagens verksamhet.

Föreslagen lydelse

Samarbete med finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen samt med övriga myndigheter

Verket ska samarbeta med finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen vid planeringen och beredningen av resolutionsåtgärder enligt resolutionslagen *och förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter*, vid uppföljningen av beslut samt vid fastställande av insättningsgarantiavgifter, stabilitetsavgifter och av EU:s stabilitetsavgifter.

3 §

Informationsskyldighet

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet ska verket, trots sekretessbestämmelserna, utan dröjsmål till finansministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen överlämna information som det innehar om ärenden som enligt verkets bedömning kan

1) ha märkbar betydelse för stabiliteten på finansmarknaden eller för finansmarknadens utveckling,

2) orsaka betydande störningar i det finansiella systemets funktion, eller

3) påverka kontinuiteten i *de centrala motparternas, clearingmedlemmarnas eller deras kunders*, kreditinstitutens eller värdepappersföretagens verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) 1 kap. 1 § 3 och 4 mom., 7 kap. 1 § och 8 kap. 6 § 3 mom., av dem 8 kap. 6 § 3 mom. sådant det lyder i lag 514/2019, samt

fogas till 2 kap en ny 24 a § och till 8 kap. 6 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 514/2019, ett nytt 3 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Utöver bestämmelserna om centrala motparter i denna lag finns bestämmelser om centrala motparter i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, nedan *EMIR-förordningen*.

På en värdepapperscentral och central motpart som har sitt säte i Finland tillämpas aktiebolagslagen (624/2006), om inte något annat följer av denna lag, EU:s förordning om värdepapperscentraler, EMIR-förordningen eller av annan lagstiftning som gäller värdepapperscentraler och clearingverksamhet.

2 kap.

En värdepapperscentrals verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet samt centrala motparter

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Utöver bestämmelserna om centrala motparter i denna lag finns bestämmelser om centrala motparter i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, nedan **EMIR-förordningen**, samt i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan **förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter**.

På en värdepapperscentral och central motpart som har sitt säte i Finland tillämpas aktiebolagslagen (624/2006), om inte något annat följer av denna lag, EU:s förordning om värdepapperscentraler, EMIR-förordningen, *förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter* eller av annan lagstiftning som gäller värdepapperscentraler och clearingverksamhet.

2 kap.

En värdepapperscentrals verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet samt centrala motparter

24 a §

Återhämtning och resolution av centrala motparter

*Bestämmelser om återhämtning och resolution av centrala motparter finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. På centrala motparter tillämpas också 12 kap. 7 §, 17 kap. 4 § 2 mom. och 19 kap. 1 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014), nedan **resolutionslagen**.*

Finansministeriet är behörigt ministerium enligt artikel 3.8 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter. Bestämmelser om myndigheten för finansiell stabilitet som den centrala motpartens resolutionsmyndighet finns i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014).

Bestämmelser om myndigheternas uppgifter, verksamhet, samarbete och informationsutbyte finns i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

7 kap

7 kap.

Återhämtning och resolution av värdepapperscentraler

Återhämtning och resolution av värdepapperscentraler

1 §

1 §

Resolutionsmyndighet

Resolutionsmyndighet

Myndighetsuppgifterna vid planering av resolution av en värdepapperscentral enligt detta kapitel hör till Verket för finansiell stabilitet enligt lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014), nedan *verket*, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014), nedan *resolutionslagen*.

Myndighetsuppgifterna vid planering av resolution av en värdepapperscentral enligt detta kapitel hör till Verket för finansiell stabilitet enligt lagen om myndigheten för finansiell stabilitet, nedan *verket*, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller i *resolutionslagen*.

8 kap

8 kap.

Särskilda bestämmelser

Särskilda bestämmelser

6 §

6 §

Gällande lydelse

Påföljdsavgift

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. är också de närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller bestämmelser som avses i 1 och 2 mom. sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen. Detsamma gäller bestämmelserna i sådana förordningar och beslut av Europeiska kommissionen som antagits med stöd av direktivet om aktieägar rättigheter och EU:s förordning om värdepapperscentraler.

Föreslagen lydelse

Påföljdsavgift

Bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen är, utöver 1 och 2 mom., försummelse att iaktta eller överträdelse av följande bestämmelser i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter:

1) bestämmelserna i artikel 9 om upprättande, upprätthållande och uppdatering av återhämtningsplaner,

2) bestämmelserna i artikel 13 om lämnande av information för upprättande av resolutionsplaner, och

3) bestämmelserna i artikel 70.1 om den centrala motpartens skyldighet att underrätta den behöriga myndigheten, om den centrala motparten fallerar eller sannolikt kommer att falla.

Utöver vad som föreskrivs i 1–3 mom. är också de närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller bestämmelser som avses i 1–3 mom. sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen. Detsamma gäller bestämmelserna i sådana förordningar och beslut av Europeiska kommissionen som antagits med stöd av direktivet om aktieägar rättigheter, EU:s förordning om värdepapperscentraler och förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 5 § 39 punkten och 41 a § 1 och 16 mom., sådana de lyder, 5 § 39 punkten och 41 a § 1 mom. i lag 524/2021 och 41 a § 16 mom. i lag 205/2022, och

fogas till 5 §, sådan den lyder i lagarna 725/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1229/2018, 215/2019, 296/2019, 517/2019, 574/2019, 963/2019, 316/2020, 524/2021, 599/2021 och 205/2022, en ny 40 punkt och till 28 §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 241/2018, 1108/2018, 215/2019, 296/2019, 599/2021, 976/2021 och 205/2022, ett nytt 11 mom. som följer:

Gällande lydelse

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

39) sådana holdingföretag med blandad verksamhet som avses i 1 kap. 13 § i lagen om investeringstjänster.

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om påföljdsavgift påförs för överträdelse eller försummelse av en bestämmelse som av-

Föreslagen lydelse

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

39) sådana holdingföretag med blandad verksamhet som avses i 1 kap. 13 § 1 mom. 10 punkten i lagen om investeringstjänster,

40) personer som avses i artikel 82.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan **förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter**.

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda i artikel 2.37 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter avsedda medlemmar i den centrala motpartens högsta ledning eller andra fysiska personer som hålls ansvariga att inneha uppdrag i en central motpart i de situationer som avses i artikel 82.1 i den förordningen.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om påföljdsavgift påförs för överträdelse eller försummelse av en bestämmelse som av-

Gällande lydelse

ses i 20 kap. 1 § 2 eller 4 mom. i kreditinstitutslagen, 15 kap. 2 § 2 eller 5 mom. i lagen om investeringstjänster, 18 kap. 1 § i resolutionslagen eller 8 kap. 6 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, får påföljdsavgiften för en juridisk person uppgå till högst tio procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms och påföljdsavgiften för en fysisk person till högst fem miljoner euro.

Trots det som föreskrivs i 9–14 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

Föreslagen lydelse

ses i 20 kap. 1 § 2 eller 4 mom. i kreditinstitutslagen, 15 kap. 2 § 2 eller 5 mom. i lagen om investeringstjänster, 18 kap. 1 § i resolutionslagen eller 8 kap. 6 § 2 *eller* 3 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, får påföljdsavgiften för en juridisk person uppgå till högst tio procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms och påföljdsavgiften för en fysisk person till högst fem miljoner euro.

Trots det som föreskrivs i 10–15 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 11 kap. 21 § i värdepappersmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i värdepappersmarknadslagen (746/2012) 11 kap. 21 § 6 mom., sådant det lyder i lag 1209/2014, som följer:

Gällande lydelse

11 kap

Offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden

21 §

Undantag från skyldigheten att lämna obligatoriskt uppköpserbjudande

Föreslagen lydelse

11 kap.

Offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden

21 §

Undantag från skyldigheten att lämna obligatoriskt uppköpserbjudande

Gällande lydelse

Det uppkommer ingen skyldighet att lämna ett obligatoriskt uppköpserbjudande, om överskridningen av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande beror på att Verket för finansiell stabilitet, som avses i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014), utövar resolutionsbefogenheter enligt 9–11 kap. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014).

Föreslagen lydelse

Det uppkommer ingen skyldighet att lämna ett obligatoriskt uppköpserbjudande, om överskridningen av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande beror på att Verket för finansiell stabilitet, som avses i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014), utövar resolutionsbefogenheter enligt 9–11 kap. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014). *Ingen skyldighet uppkommer heller, om överskridningen av gränsen för skyldigheten att lämna erbjudande beror på tillämpning av sådana resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer som föreskrivs i avdelning V i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 1 och 5 § i lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014) 1 § 1 mom. 5 punkten och 5 § 1 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. 5 punkten i lag 360/2017 och 5 § 1 mom. i lag 249/2021, och *fogas* till 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 360/2017, nya 6 och 7 punkter som följer:

Gällande lydelse

1 §

Avgiftsskyldighet

Skyldiga att betala förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet, nedan *verket*,

Föreslagen lydelse

1 §

Avgiftsskyldighet

Skyldiga att betala förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet, nedan *verket*,

Gällande lydelse

och till stabilitetsfonden som avses i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) är

5) värdepapperscentraler som avses i 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017).

Föreslagen lydelse

och till stabilitetsfonden som avses i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) är

5) värdepapperscentraler som avses i 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017),

6) sådana clearingmedlemmar som avses i artikel 2.12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, nedan **förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter**, och i vars centrala motparts resolutionskollegium verket är medlem,

7) centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

5 §

Grundavgift

Grundavgiftens belopp i euro samt vilka som är avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga

affärsbank enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013)

sparbank enligt 1 § i sparbankslagen

andelsbank eller kreditinstitut i andelslagsform enligt 1 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform

annat kreditinstitut

centralinstitut för en sammanslutning av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)

5 §

Grundavgift

Grundavgiftens belopp i euro samt vilka som är avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgift i euro

1 000

1 000

1 000

1 000

1 000

<i>Gällande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>	
holdingföretag för ett kreditinstitut		1 000
filial till ett utländskt EES-kreditinstitut, kategori A		1 000
filial till ett utländskt EES-kreditinstitut, kategori B		1 000
filial till ett tredjelands kreditinstitut		1 000
värdepappersföretag som avses i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag		1 000
tredjeländers värdepappersföretag som avses i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag		1 000
värdepapperscentral		25 000
<i>clearingmedlem som avses i artikel 2.12 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter och i vars centrala motparts resolutionskollegium verket är medlem,</i>		10 000
<i>central motpart enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet</i>		100 000

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) 3 kap. 5 § 4 mom., samt rubriken för och 1 § i 19 kap., av dem 3 kap. 5 § 4 mom. sådant det lyder i lag 234/2021, samt
fogas till 19 kap. en ny 2 § som följer:

<i>Gällande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
3 kap	3 kap.
Bedömning av avvecklings- och omorganiseringsmöjligheter	Bedömning av avvecklings- och omorganiseringsmöjligheter
5 §	5 §

Gällande lydelse

Undanröjande av hinder för avveckling och omorganisering av en koncern

Om de hinder som konstaterats i rapporten har sin grund i att gruppen befinner sig i en sådan situation som avses i 4 § 3 mom. 1 eller 2 punkten, ska koncernens moderföretag inom två veckor efter mottagandet av rapporten enligt 2 mom. föreslå verket möjliga åtgärder och tidsplanen för dessas genomförande i syfte att säkerställa att institutet uppfyller minimikravet för kapitalbas och kvalificerade skulder och, i förekommande fall, det sammanlagda buffertkravet. I tidsplanen för genomförandet av de föreslagna åtgärderna ska hänsyn tas till orsakerna till det hinder som verket konstaterat. Verket ska bedöma huruvida de åtgärder som koncernens moderföretag föreslagit effektivt minskar eller avlägsnar det hinder enligt 4 § 3 mom. 1 eller 2 punkten som verket konstaterat. Verket ska samråda med Finansinspektionen när bedömningen görs.

19 kap

Ikraftträdande

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.
Bestämmelserna i 8 kap. 6 § 4–6 mom. ska tillämpas från och med den 1 januari 2016.

Föreslagen lydelse

Undanröjande av hinder för avveckling och omorganisering av en koncern

Om de hinder som konstaterats i rapporten har sin grund i att gruppen befinner sig i en sådan situation som avses i 4 § 2 mom. 1 eller 2 punkten, ska koncernens moderföretag inom två veckor efter mottagandet av rapporten enligt 2 mom. i denna paragraf föreslå verket möjliga åtgärder och tidsplanen för dessas genomförande i syfte att säkerställa att institutet uppfyller minimikravet för kapitalbas och kvalificerade skulder och, i förekommande fall, det sammanlagda buffertkravet. I tidsplanen för genomförandet av de föreslagna åtgärderna ska hänsyn tas till orsakerna till det hinder som verket konstaterat. Verket ska bedöma huruvida de åtgärder som koncernens moderföretag föreslagit effektivt minskar eller avlägsnar det hinder enligt 4 § 2 mom. 1 eller 2 punkten som verket konstaterat. Verket ska samråda med Finansinspektionen när bedömningen görs.

19 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Kallelse till bolagsstämma för att öka kapitalet

För institut som är börsbolag får kallelse till extra bolagsstämma där det fattas beslut om en kapitalökning enligt 11 kap. 1 § i aktiebolagslagen eller sådan inlösen av aktier enligt 15 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i den lagen, ogiltigförklaring av aktier enligt 12 § i det kapitlet eller minskning av aktiekapitalet enligt 14 kap. i den lagen som leder till en ökning av det egna kapitalet med avvikelse från 5 kap. 19 § 4 mom. i aktiebolagslagen utfärdas senast 10 dagar före bolagsstämman, om

1) ökningen av institutets kapital är nödvändig för att undvika att institutet ställs under

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

resolutionsförvaltning enligt 4 kap. 1 eller 5 § i denna lag, och

2) Finansinspektionen har vidtagit en åtgärd enligt 11 kap. 10 § 1 mom. i kreditinstitutslagen eller ett ombud enligt 10 a § i det kapitlet har tillsatts för institutet.

För att 1 mom. ska kunna tillämpas ska det i institutets bolagsordning finnas en bestämmelse om möjlighet att tillämpa en kortare kallelsetid i de situationer som avses i 1 mom. Beslut om en sådan ändring av bolagsordningen ska med avvikelse från 5 kap. 30 § i aktiebolagslagen fattas av bolagsstämman med en majoritet av två tredjedelar av de avgivna rösterna.

Vid tillämpningen av 1 mom. tillämpas inte aktiebolagslagens 5 kap. 5 § 2 mom. om underrättelse om ett ärende som ska tas upp för behandling på bolagsstämman och inte bestämmelsen i 6 a § i det kapitlet om tidsfristen för aktieägarnas rätt att delta. Med avvikelse från 5 kap. 22 § i aktiebolagslagen ska den i 1 mom. i denna paragraf avsedda bolagsstämmans handlingar hållas tillgängliga för aktieägarna först från det att stämmokallelsen utfärdades.

Vad som föreskrivs om börsbolag i 1–3 mom. tillämpas också på börsandelslag.

2 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

Bestämmelserna i 8 kap. 6 § 4–6 mom. ska tillämpas från och med den 1 januari 2016.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om företagssanering

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om företagssanering (47/1993) 2 § 2 mom. 4 punkten, sådan den lyder i lag 490/2015, och
fogas till 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 490/2015, en ny 5 punkt som följer:

Gällande lydelse

1 kap

Allmänna stadganden

2 §

Tillämpningsområde

Föreslagen lydelse

1 kap

Allmänna stadganden

2 §

Tillämpningsområde

Saneringsförfarandet gäller inte

4) institut som har ställts under resolutionsförvaltning enligt lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014).

Saneringsförfarandet gäller inte

4) institut som har ställts under resolutionsförvaltning enligt lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014),

5) *centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017).*

Denna lag träder i kraft den 20 .